

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy órá	40 K

Egyes szám ára 1 koronás

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feliról szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilivjeva (Zápolya) utca 2. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTŐR ÉS ÖNNEPEK UTÁMI NAPOK KIVÉTELELVEL

Veliki Beeskerek. 1920.

XLIX. évfolyam 233. szám.

Szerda, 1920 október 20.

Nagyon

panaszoknak a kereskedők és iparosok az új adók miatt. Beogradban kezdték meg a tiltakozásuk sorát s azóta már Ujvidéken, Szabadkán és legutóbb Beeskereken tartottak meglehetősen izgalmas lefolyású gyűléseket. A kormány is elismeri, hogy a forgalmi adó súlyos terhet ró az amúgy is erősen roskadozó közgazdasági életre, de egyúttal kijelenti a kormány, hogy a megváltozott idők, a modern és komplikált állami berendezés, a nagyarányú gépezet jókarban tartása aránytalanul nagy kiadásokkal jár és ezért hihetetlenül megnöveli az állami szükségleteket.

Igaza van az államnak és igaznak van a sopánkodó kereskedőknek egyaránt. Az igazság e kategórikus megállapításával azonban a súlyos helyzet semmiféle irányban sem oldható meg. A kényszerítő szükségesség erőlyes eszközök igénybevételére rögatja a kormányhatalmat, mely számolva az egyre fenyegetőbbé váló általános gazdasági válsággal, már előre közli, hogy újabb közterhek kieszelésére lesz szükség a legközelebbi időben.

A kereskedő- és az iparos érdekeltség hangos és érthető tiltakozásának tehát aligha lesz majd fogantaja. A leginkább érdekeltek fél, a fogyasztó közönség pedig annyira megszokta már, hogy a közszükségleti cikkek árai szinte bakugrásszerűen sietnek felfelé a legmagasabb régiókba, — hogy ennek a tiltakozása egész bátran el is maradhat.

A világ általános gazdasági helyzete, a termelés és az elosztás régi rendje annyira megromlott már, hogy annak ijesztő következményeit egyes államok, egyes kormányok a saját gazdasági és politikai területükön igazán nem hátríthatják el.

A mostani egyre növekvő drágaság, éru- és anyaghiány okát tehát hiába keressük itt magunk között, a közelben. Viszont csak ami kiesiny és elégtelen fegyverekkel ezek ellen a félelme-

tes új nagyhatalmak ellen hiába is harcolunk.

Sok brüsszeli konferenciának kell még megtörténnie addig, a míg majd közös fejtöréssel és együttes akaratból, kölcsönös megértéssel és őszinte kiengesztelődéssel megtalálják a nemzetek a nagy baj okát és orvoságát. Addig amíg ez a boldog nap el nem következik, itt is, ott is, nálunk is, másutt is, újra meg újra emelni kell majd a jól be-

vált, de ugyancsak gyűlölt régi adókat és szünet nélkül törniök kell a fejüket az állam kormányosainak soha nem hallott, soha nem látott új közterhek kifundálásában.

Csak jönne el már minél előbb az a nagyszerű nap, amikor a nemzetek tanácsa halálra ítéli, véglegesen számúzi keserű napjainak e kegyetlen megkeserítő dénomait: az adókat.

Elfogadta a minisztertanács a drágaság elleni küzdelemről szóló törvényt.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Beograd, okt. 18.

A mai minisztertanács ma két rendkívül fontos törvényerőjű kormányrendelet kérdésében hozott döntő határozatot. Elfogadta a rendről és a munkáról, továbbá a drágaság elleni intézkedésekről szóló törvényrendeleteket. E két nagy horderejű törvényrendelet rendkívül szigorú intézkedéseket tartalmaz főleg:

A csempészek, spekulánsok és lénekereskedők ellen. Továbbá azok ellen, akik a fennálló állami rend ellen izgatnak. Kivételes rendszabályokat tartalmaz, azon kívül az állameiellenes sajtó ellen.

Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak visszaélései, hivatali hanyagságai és korrupciója ellen szintén szigorú megtorló intézkedésekkel kíván eljárni a kormány. Szigorúan tiltja a rendelet az állami alkalmazottakat a sztrájktól és a sztrájkra való felhívástól.

A parlamenti bizottság e két törvényrendeletet ma beható tárgyalás alá vette és valószínű hogy végleges határozatát néhány napon belül meg fogja hozni.

Nem vonulnak ki Karinthiából a jugoszláv csapatok.

Beograd, okt. 19.

A karinthiai népszavazás befejezte után az A. zónában lévő németek az ottlakó jugoszlávokat tetteleg bántalmazzák, házikat felgyújtják, a kormány a jugoszláv lakosság és a hatóságok megvédése céljából elren-

delte, hogy a veszélyeztetett zónát a jugoszláv katonaság szállja meg.

Erre az intézkedésre a Párisból érkezett hírek szerint a nagykövetek tanácsa ült össze, mely után Anglia és Franciaország kormányai értesítették a beogradi kormányt, hogy a jugoszláv csapatokat az A. zónából ki kell vonni.

Vesznic miniszterelnök kö-

Tőzsde.

Beograd, okt. 19.

Érték dinárookban.

Valuták: Dollár 35.30, Lira 142, Lei 61.55, Léva 44.55, Márka 51.75.

Devizák: Páris 238, London 123, Milano 140, Prága 41.50, Wien 9.08, Berlin 50.60.

Beogradban tehát:

1 dollár	— — — —	141—	jugoszláv korona.
1 lira	— — — —	5.68	jugoszláv korona.
1 lei	— — — —	2.47	jugoszláv korona.
1 leva	— — — —	1.78	jugoszláv korona.
1 márka	— — — —	2.07	jugoszláv korona.

zölte a hatalmak képviselőivel, hogy már utasítást adott a szerb csapatoknak a visszavonulásra, amely nyomban meg fog történni, ha a szóbanforgó zónában a közigazgatást a népszavazási bizottság átveszi s ha az ottlévő jugoszláv lakosság életét és vagyonát megfelelően biztosítani fogják.

Renner és pártja megbukott.

A keresztényszocialisták győztek az osztrák nemzetgyűlési választásokon.

Wien, okt. 19.

Az osztrák nemzetgyűlési választások Renner pártjának, a szociáldemokratáknak nyúlt vereségével végződtek. A választásokon a keresztény szociálisták nyerték el a relatív többséget. A mandátumok a következőképpen oszlanak meg:

a keresztényszocialisták kaptak 80,
a szociáldemokraták kaptak 68,

a nagynémetek 25,
az egyesült néppárt (Czernin) 11 mandátumot.

A csehek és a zionisták, akik az első választásokon bekerültek a parlamentbe, egyetlen mandátumot sem kaptak.

A választások eredményeképpen előreláthatólag koalíciós kormány alakul a keresztényszocialistákból és a nagynémetekből.

A keresztényszocialisták győzelmét az entente államokban kedvezőtlenül fogadták, mert azt hiszik, hogy előtérben áll a Habsburgok restaurálása.

Wien, okt. 19.

Az egyes tartományokban a következő a választások eredménye: Alsóausztria: keresztényszocialista 20, nagynémet 4, szociálista 13. Felsőausztria: keresztényszocialista 15, nagynémet 2, szociálista 5. Salzburg: keresztényszocialista 3, nagynémet 2, szociálista 1. Steierország: keresztényszocialista 12, nagynémet 3, szociáldemokrata 9. Tirol: keresztényszocialista 6, nagynémet 1, szociálista 2. Vorarlberg: keresztényszocialista 3 és szociáldemokrata 1. A keresztényszocialisták tizenhárom szavazattal többet kaptak, mint a mult választáson.

Tusar volt cseh miniszterelnök berini nagykövet.

Prága, okt. 18.

A „Tribuna” jelenti, hogy Csehszlovákia berlini nagykövetévé Tusar volt miniszterelnököt nevezték ki. Tusar december hó elsején foglalja el új hivatalát.

Lemondott a lengyel államfő.

Később visszavonta lemondását.

Varsó, okt. 19.

Pilsudski, a lengyel államfő beadta lemondását, azonban több oldalról történt rábeszélésre visszavonta.

Páris, okt. 19.

Pilsudski lemondásának első híre itt mély hatást gyakoroltak. A lengyel viszonyokat ismerő körök arra az esetre, ha Pilsudski lemondása végleges volna, Podreszkt tartják legmegfelelőbbnek a lengyel államfői méltóságra.

Kerenski Prágába érkezett?

Wien, okt. 18.

Prágából jelentik, hogy Kerenski, a volt orosz első forradalom diktátora, szombat este kíséretével Prágába érkezett. A szűkszavú jelentés szerint legújában Prágában van az orosz szovjet külföldi propagandájának a főszéke.

A román szocialisták fölépése.

Bukarest, okt. 18.

A román szocialisták rövid, de erőshangu memorandummal fordultak a kormányhoz, hogy a kormány azonnal nyilvánosságra hozandó hivatalos kijelentésben ismerje el a munkásszervezetek hivatalos létezését és respektálja azoknak politikai megnyilvánulását és egyéb társadalmi működését. Ismerje el továbbá a kormány a vasutas szövetségét, mint önálló és független szervezetet, törölje el a rögönitélő bíróságokat és azonnal távolítsa el a gyárakból az odavezényelt katonai rendőri osztagokat.

Hir szerint, a kormány kényszerű helyzetben van a szocialisták fölépése folytán, az amugy is válságos politikai helyzet miatt.

Egységes a kormány az alkotmányreform kérdésében.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Beograd, okt. 19.

Arra való tekintettel, hogy az Adria-kérdés tárgyalására három miniszter előreláthatólag huzamosabb időre eltávozik az ország területéről, a minisztertanács ma véglegesen letárgyalta az alkotmányreform tervezetét és sikerült e kérdésben az egész kormánynak egységes álláspontot elfoglalnia.

Az összes miniszterek pártállásra való tekintet nélkül megállapodtak abban, hogy az állam egységét intézményesen kell biztosítani. Elvben megállapodtak, hogy az egységes államban egy közös parlament lesz, azonban a tartományoknak széleskörű helyi autonómiát biztosítanak.

Az állam címere: a kétféjú fehér sas, mellén a szerb-horvát-és szlovén-cimerral. Az állami zászló színe: kék-fehér-piros.

Politikai körökben általános örömet keltett az a körülmény, hogy e határozatot a kormány tagjai egyhangulag a legnagyobb egyetértésben hozták meg.

A Jugoszláv delegátusok elutazása az olasz tárgyalásokra.

— A tárgyalások színhelye. —

Beograd, okt. 19.

Tegnap, kedden, okt. 19-én este a 10 órai expresszvonalattal utaztak el Olaszország felé az adriai kérdés Jugoszláv delegátusai: Dr. Vesznity, Trumbity, dr. Ninesity és Stojanovity pénzügyminiszter. A kiküldöttek a hétfőn este 5-től 7 óráig tartott minisztertanácson kapták meg a részletes utasításokat.

Róma, okt. 18.

Az „Idea Nazionale” úgy tudja, hogy a Jugoszláv részről már előbb kijelölt és megbízott delegátusok közül: Radovics és Ribar azért nem mennek el mégis az olasz tárgyalásokra, mert Ga'anti beogradi olasz nagykövét az előkészítő tanácskozáson az olasz kormány azon kívánságát terjesztette elő, hogy a radikális

pártot sem szabad kihagyni a tárgyalásokból és így a két d. legátus helyett dr. Ninesityt jelölték ki.

Róma, okt. 18.

A „Giornale D'Italia” legutóbbi számában a Róma melletti Paulo villa fenyképét közli, ahol a jugoszláv-olasz tárgyalások fognak lefolyjni. A villa Odexhalki herceg tulajdona, akinek Szlavóniában is nagy kiterjedésű birtokai vannak.

Beograd, okt. 19.

A minisztertanács mai ülésén főleg az adriai-kérdéssel kapcsolatos ügyeket tárgyalták meg. Végleg megállapították a kiküldötteknek adandó utasításokat.

Jugoszlávia részéről Vesznics miniszterelnök, Trumbics és

Sztojanovics miniszterek megfelelő kísérettel ma este indultak utnak Olaszországba. A tárgyalások valószínűen Saa-Paoloban lesznek.

Román-magyar diplomáciai viszony újra fölvétele.

Budapest, okt. 19.

Csáky külügyminiszter a Pesti Napló egy munkatársa előtt kijelentette, hogy a románok két hónappal ezelőtt a francia követ-ség útján kérték Magyarországgal a diplomáciai viszony újra fölvételét. A kérelmet Magyarország teljesítette és így legközelebb már egy román diplomáciai és gazdasági misszió fog Budapestre érkezni. A diplomáciai testület vezetője egyelőre megbízottként szerepel. A magyar kormány közölte már a román kormánnyal a Bukarestbe kiküldendő magyar diplomáciai ügyvivő nevét ezt a bejelentést a román kormány tudomásul vette.

A magyar politika hírei.

Budapest, okt. 19.

A magyar nemzetgyűlés a munkásbiztosítás reformját elhalasztotta a földreform utánra. — A belügyminiszter nyilatkozott a vármegyei és községi választójogról. Eszerint minden huszonnégy éves férfinak, aki hat év óta lakik valamely vármegye területén, szavazati joga van. A nők választójogát nyílt kérdésnek hagyják, döntson ebben a többség. Maga a belügyminiszter nem hive a nők szavazati jogának. — Gaál Endre nemzetgyűlési képviselőt népjóléti államtitkárrá nevezték ki.

Éberszuggeszció — hipnózis.

Syloa cikke a „Terontia” számára.

III.

Első cikkeimben rövid áttekintést adtam a szuggeszció és hipnózis megnyilvánulásairól, rámutatván azokra a téves felfogásokra, melyek a kérdést illetőleg ma is a köztudatban élnek; most még sorra kerülőnek azok a magyarázó elméletek, melyek e sokat vitatott problémának az átértését szolgálják. Megvallom azonban, itten nagy nehézségekkel kell megküzdennem. Röviden ismerteti e kérdést igen nehéz feladat, oly bőséges a téma, hogy ezt egy kis cikk keretében kifejtési szinte lehetetlen, a lelki élet problémája oly gazdag változatosságot nyújt a kutatóknak, hogy abból egy fejezetet kiragadni az előzők megvilágítása nélkül nagy nehézségekbe ütközik. Ezért csak az uttorok munkásságáról emlékeztetem meg anélkül, hogy ezzel még csak rövid kompendiumát is nyújtanám a szuggeszció kérdésének, mert nem érinthetem sok-sok nagy-névi tudós beható, értékes munkásságát. Az első, aki a tudományos gondolkodás tárgyává tette e kérdést, Mesmer A. Ferenc bécsi ideggyógyorvos volt, akinek szereplését némelyek a legelvetemültebb esaslásnak és hírhedt sarlatánságnak mondották, míg mások a jövővilágnetek hőseként tisztelték. Mesmer egy sajátos magnetikus erő létezését tétélezte fel magában,

mely ujjai hegyén kisugározván, más személyekre és tárgyakra is átvihető volna. Ezzel állapította meg az állati magnetizmus (mesmerizmus) tanát, melynek számtalan ellensége akadt. Mesmer magnetikus rendelőintézetet állított fel s kezének simításával majd magnetikus fürdővel esodálatos gyógyításokat végzett.

Crvostársainak intrikáira azonban vissza kellett vonulnia a gyakorlatról s mint mindenkitől megvetett kuruzsló fejezte be pályafutását.

Mesmer gyászos végű szereplése után hosszú ideig szünetelt a szuggeszcióval foglalkozók munkássága, míg végre 1841-ben Braid James angol tudós ismét komoly kutatás tárgyává nem tette e kérdést. Végignézte egy Lafontaine nevű francia magnetizőr kísérleteit, ami őt gondolkodásra és ezen az állati magnetizmussal összefüggést mutató jelenségek vizsgálatára készítette. Munkásságáról „Neurohypnology” c. könyvében számolt be, melynek rövid megállapítása az, hogy a magnetizőrök által produkált jelenségek sehol sem nyújtanak támpontot azon feltevésnek, mintha a magnetizőrből a magnetizáltra valamelyes állati fluidum sugározna át, hanem azon tulajdonságok következményei, melyek bizonyos manipulációk, főleg erős szembenézés által a mediumban egy álmhoz hasonló, sajátos idegállapotot eredményeznek. Ő nevezte el hipnózisnak, melyet ma ilyen álomszerű állapot elnevezésére használnak. Braid után Liebeault

nancyi orvos vizsgálat tárgyává tette Braid és Mesmer fejtegetéseit és megállapította azt, hogy sem mágneses fluidum, sem az agynak a ránézés folytán beállott kifáradása, hanem az egyén kényszerítő ereje képes a médiumokat a hipnotizőr akarata alá rendelni.

Liebeault teóriája helyességét Bernheim, a nancyi egyetem belgyógyászati professzora bizonyította, aki ebből a feltevésből kiindulva, klinikáján a hipnózissal esodálatos gyógyító eredményeket ért el.

Az előbbi elméletek mellett fel-említhetem még Charcot párisi professzor feltevését, ki a lélek disszociálódásával adja magyarázatát a szuggeszció és hipnózis jeenségének. Szerinte a lélek részekre hasadását eredményezné, midőn a részekre hasadt öntudat közé idegen öntudat csempésződik be, melynek felhasználásával a médium lelki átalakulása következik be.

Charcot után még Moll, Forel és mások fejtegetései csak zavarosabbá tették e kérdést.

Mindezen kérdések bonyodalmából mintegy „deus ex machina” jelenik meg Freud tisztán pszichológiai psychoanalitikai fejtegetése, mely új utakat vágott a lélek és lélekgyógyászat sötét utvesztőjébe.

Freud a modern iatrofilozófia megalapítója, ő volt az első, ki a lelki jelenségekben felismerte az öntudat alatti réteg nagy fontosságát. Ne tévesszük össze a psychoanalízis sem szuggeszcióval, sem hipnózissal nem gyógykezel. A

pszichoanalízis egy u. n. katarrhizáló gyógy mód, mely lényegesen más, mint a hipnózis: én most esz-pán a szuggeszciónak psychoanalitikai elméletéről szölok néhány szót. Sajnos, bővebben a tudományággal e helyen nem foglalkozhatom, röviden csak annyit mondhatok, hogy megállapítást nyert, hogy tudatos lelki életünk mellett, bennünk élnek a gyermekkorától kezdve azon káros, gátló hatású élmények is, melyeket a társadalom, neveltetés és józan ítélőképeségünk cenzurája a tudat küszöbe alá nyom s melyek normális körülmények között csak az álom képeiben jutnak felszínre. Ezeknek az elfojtott élményeknek tudatosra válása okozza azután a különböző lelki betegségeket, midőn tudatunk cenzurája nem bír a felszínre kerülő gátló élményekkel megküzdenni. Szuggeszció alkalmával a tudattalanból tudatossá váló apai és anyai komplexumoknak, sexualis szimpatáinak van van nagy szerepe.

Sajnos, amit itten felemlítettem, nem tudja eléggé megvilágítani a Freud-féle elméletet. Aki bővebben akar foglalkozni e kérdéssel, akit érdekel a lelki élet problémája, aki nyitott szemekkel óhajt a világban járni, aki látni akarja azt, amit eddig nem látott, ismerni akarja önmagát és embertársait, forduljon Freud munkásságához, mely új önismerésre és életigazságra tanít.

Tudatos éberszuggeszcióval nem lehet gyógyítani, de a hipnózis ma

Éjjeli rendőri szolgálatot kérünk.

Az éj folyamán ismeretlen tettesek betörték a . . . Nincs nap, hogy ez a sterotip mondat elő ne fordulna az újságban. Valóság-gal retentós fényt vet a város közbiztonságára az, ami az utóbbi hetekben történik. Minden áldott nap hol itt, hol ott törnek be. Most már az sem mentesít, ha valaki annyira belvárosi helyen lakik, mint a Petrogradska (Melencei) utca. Mert bizony ott is betörték a múlt héten három helyen is. Eddig az emberek azt hitték, hogy legalább a belvárosban olyan biztonságban élnek, mint Abrahám kebelében és most kislát, hogy ez csunya tévedés. Én, aki a foglalkozásomnál fogva nagyon későn járok haza, — reggel félkettő-kettő tájban — nyugodt lélekkel mondhatom, soha még rendőrrel nem találkoztam. Az utcák teljesen néptelenek, rendőrt, rendőrorjáratot seholsem látni. Ellenben a városnak az a része, ahol nyilvános házak vannak, nagyszerűen van megvédve egy esetleges offenzíva ellen. Az alatt a város többi részén úgy törhetnek be, ahogy akarnak. Felhívjuk a főkapitány urnak vagy helyettesének figyelmét erre a lehetetlen állapotra és kérjük, hogy találjon módot ennek a helyzetnek a megoldására, mert ha ez így folytatódik, az emberek nem fognak este kimozdulhatni a házból.

már jelentékeny gyógyszer az e képesség birtokában levőnek. A misztikus homály felszabadulásával, az emberek már némi bizalommal viselkednek iránta, ami bizalmatlanságot tapasztalunk, annak oka a sok ijesztő féremunka és képzetlen egyének theatrális színzetű bemutatása. Ma már csak azok ellenzői, kik nem értenek a kérdéshez.

Eulenburg tanár mondja: „Bizonyos oldalról aggódva hangzottatott veszedelmei a szuggeszcióknak és hipnózisnak, nem vehetők komolyan és mértékadóan figyelembe. Egyetlen komolyan veendő szakismerő sem hivatkozott ezekre, mely veszélyek többnyire csak képzelődésben élnek azoknak, akik a tudatlanságukat, hozzá nem értésüket akarják a hangzottatott veszélyek pajzsa mögé rejtteni.” És ez az igazság. Eberszuggeszciós hatásokban élünk, ennek kísérleti bemutatása teljesen veszélytelen, viszont a hipnotikus álom sem adhat aggodalomra okot.

A mindenséget vezető gondviselés adta egyesek kezébe a hatalmat, mely vigaszt, gyógyszerert pótol, jóakaratu, hozzáértő kezében. Lényegét számos tudós kutatja, de alapjában véve még mindig megfejtethetlen titok. Akik foglalkozunk vele és gondolkodunk rajta, Moebiusal együtt elmondhatjuk: „A lélek nagy ezermester, bonyolult, titokzatos szerkezet, mely sok-sok tüneményesoportot létrehozni képes, de a lényeg örökkön-örökké ismeretlen marad.”

HIREK

Meggyegyzés. Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőlt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatán a folyó ügyeken kívül a vármegyei nyugdíjas tisztviselők új nyugdíjilletményeinek ügye szerepel. A közgyűlés lefolyásáról holnapi lapunkban számolunk be.

Allatok és közlekedési eszközök összeírása. Az igavonó állatok (lovak, öszvérek, szamarak, ökrök) és a közlekedési eszközök (kocsik, szekerek) összeírására kiküldött bizottság tegnap este érkezett meg a városba, hogy az összeírást eszközölje. Az összeírást a vásár-terén fogják megtartani.

Halálozás. Heller Mórné szül. Krausz Janka életének 44-ik. házasságának 24-ik esztendejében f. hó 19-én jobblétre szenderült. Temetése 20-án, szerdán délután 3 órakor lesz a Miletyeva (Temesvári) utcai gyászházban.

A peches besurranó tolvaj. A tegnapi napon Wahl Jakob fogtechnikus műtermébe beállított egy egyszerűen öltözött férfi, aki mint a világ legtermészetesebb dolgát, szépen összehajtogatva a rendelőben levő pamlagtakarót és elvitte. A kapu alatt aztán a teste köré csavarta és úgy lépett tovább. Szerencsétlenségére azonban találkozott Baló detektívvel, akinek gyanus volt a sovány arcú és nagyhasú férfi. Igazolhatta és bevittette a rendőrségre. Éppen akkor ért lihegve a rendőrségre Wahl a panaszal és szinte megmerevedetten nézte a tolvajfogásnak ezt a bosszorkányosan gyors módját. A peches besurranó tolvajt a rendőrség letartóztatta.

Életunt kormányos. Szabó Sámuel mohácsi illetőségű hajós, aki a D. R. P. 67133. számú uszályának volt a kormányosa, öngyilkossági szándékból a Bégába ugrott és belefullt. A szerencsétlen embert, aki állandóan attól félt, hogy megőrül, felesége és kis lánya gyászolja.

Blaha Lujza ünneplése. Blaha Lujzának, a kiváló magyar színművésznőnek, a mostani ünneplése alkalmából Szabolcsvármegye törvényhatósága üdvözlő leve kíséretében ötvézezer koronát ajánlott fel.

Kutba ugrott. Torda községben a tegnapi nap folyamán találta meg a községi itatókutban özv. Fazekas Jánosné tordai parasztnő holttestét, aki életuntagságból ugrott a kutba.

Famunkások sztrájkja Suboticán. A subotici famunkások a mai nap folyamán bérharcot kezdtek. A munkások követelésüknek 48 óra alatti teljesítését követelik.

Megjelentek az 1920. évi osijeki naptárak! Gyönyörűen sikerültek az osijeki magyar, német, szerb és horvát népnaptárak, valamint az előjegyzési hetitömbök, melyek nagyban Lusztig Oszkár kereskedőnél, Osijek I., Zupanijska ul. 36. szerezhetők be, míg a készlet tart. Jegyezze fel a címet!

A VÁROSI MOZIBAN
szerdán, csütörtökön meg

Madame Dubarry

A kínai nők.

Legutóbb, a genfi nemzetközi nő-kongresszuson, nagy feltűnést keltett, hogy a kínai nők is küldtek maguk közül képviselőt, ezuttal első ízben, a kongresszusra. Ez azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy a kínai nő oly kultúrfokon áll, mint az európai. A modern nőmozgalom legfőkébb a nagy kínai kikötővárosokban kezd fejlődni, ahol sok az európai ember. A birodalom belsejében azonban a kínai nő még mindig az ősi hagyományoknak megfelelően él. Dr. Lambertz, a kiváló német ázsiai kutató, aki tizenöt évig élt Kínában, érdekes dolgokat mondott el a minap egy stuttgarti előadásán a kínai nők helyzetéről.

Kínában szó sincs a férfi és nő egyenjogúságáról. A nő a férfi rab-szolgája és csak akkor jut jelentőséghez, ha fiugyermeket szült, aki a család létét és az ősök kultuszát folytatja, mert a kínai állam alapja a család és az ősök kultusza. Ha megkérdezzük a kínai családapától, hány gyermeke van, csak a fiát említi. A lányokat kora ifjuságuktól fogva csak a házasságra nevelik. Arra tanítják őket, hogy vakon engedelmessé kell lenniük a férjüknek, akit azonban nem a nő választ magának. A férfi családja keres feleséget a fiának. A vőlegény sem látja menyasszonyát az esküvő előtt. Szerelmi házasságokról Kínában tehát szó sem lehet. Ha egy férfi feleséget egy lányba, akit a családja nem hajlandó megkérni számára, akkor legfőkébb konkubinátusra léphet vele törvényes felesége mellett. Így aztán Kínában, bár a házasság hivatalosan monogám, gyakori a poligámia.

Ha a férfi családja kiszemelte a jövődő feleséget, először is házassági közvetítőt küld a leány család jához és elkéri a pontos születési adatokat a horoszkóp céljaira. Azután az álmokönyv alapján kitzük az esküvő napját s végezetül megadják egymásnak irásban a szülők beleegyezését a házassághoz. Majd ajándékokat küldenek egymásnak és a vőlegény hozományt ad a menyasszony családjának. Mindezek után elküldi a vőlegény a menyasszonyt a vörös palakint (a gyaloghintó) és szülői lakásán fogadja menyasszonyát. A vőlegény ülve marad, a menyasszony pedig letérdel előtte. A nászlakomán, amelyet a fiatal asszony készít, ő szolgálja ki férjét és apóéát meg anyósát s ő maga csak akkor ehet, mikor az előbbieket már jóllaktak. Amint otthon edesanyjának a családja volt, most anyósának a családja lesz egész életében. Régi családja nem is törődik többé vele.

A kínai nő csak egyszer mehet férjhez. Ha férje meghal, a nő legfőkébb konkubinája lehet egy második férfinak, törvényes felesége soha többé senkinek. Rendszerint azonban rákényszerítik arra, hogy férje halála után öngyilkos legyen. Megfelelnek a kínai nő elnyomott helyzetének a törvényes válások is: lopás, ledértség, terméketlenség, engedetlenség az anyóssal szemben, féltékenység, fecsegés. Érdekes azonban, — fejezte be előadását dr. Lambertz — hogy Kínában nem több a válás, mint Európában, noha a kínai nő teljesen férje önkényétől függ.

Veszek

használt vagy új női nyergest
esetleg cserélek férfi nyergessel

1886

Ajánlatokat a kiadóba kérek.

A Veliki Becksereki forgalmi főnökség területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Ervényes augusztus 1-től.

Veliki Beckserek—Pancevo

480	839	i. V. Beckserek 6.	2125	1807
945	1207	6. Kovacsica		228
		6. Pancevo	i. 1728	1415

Veliki Beckserek—Vrsac

383		i. V. Beckserek i.	1825	
	808	6. Vrsac	6.	1348

Vel. Beckserek—Vel. Kikinda

1918		i. V. Beckserek 6.		649
2185		6. Karlovo	i.	448
		i.	6.	425
2218		6. Vel. Kikinda	i.	246

Veliki Beckserek—Zsombolya (keskenyvágású).

1207		i. V. Beckserek 6.	818	
1608		6. Zsombolya	i.	424

Veliki Beckserek—Subotica.

1281		i. V. Beckserek 6.	1267	
1451		Karlovo	i.	1044
1616		Csoka	i.	921
1850		6. Subotica	i.	610

Subotica—V. Beckserek—Pancevo

610		i. Subotica	6.	1850
1257		Vel. Beckserek	i.	1281
1621		6. Pancevo	i.	750

Karlova—Vel. Kikinda

1101	1529	i. Karlova	6.	1258	850
1140	1611	6. Vel. Kikinda	i.	1216	814

Zsombolya—Sireg

1455		i. Zsombolya 6.	688	
1640		6. Sireg	i.	513

Zsombolya—Öregfalu

1780		i. Zsombolya 6.	358	
1840		6. Öregfalu	i.	290

Vrsac—Bela Crkva

1715		i. Vrsac	6.	700
1819		6. Bela Crkva	i.	650

Kovacsica (Antalfalva)—Pancevo

650		i. Kovacsica 6.	1428	
818		6. Pancevo	i.	1280

Kovacsica—Szamos

1500		i. Kovacsica 6.	647	
1582		6. Szamos	i.	555

Secsanj—Szamos

500		i. Secsanj 6.	1653	
547		6. Szamos	i.	1608

Secsanj—Samos—Alibunar

500		i. Secsanj	6.	1808
547		6. Samos	i.	1720
		i.	6.	
		6. Alibunar	i.	

Vrsac—Pancevo

885		i. Vrsac	6.	1708
1209		6. Pancevo	i.	1385

Varróleány

ki ezideig elsőrangú
műhelyben dolgozott,
házhoz ajánlkozik.
Esetleg a környékre
is elmegy.

Cím: Ruvarcseva (Vajta) u. 564.

Lenolaj firnis

kétszer főzött világos és sötét,
továbbá angol cinkveisz, koro-
nacinkveisz, hintómáz, dörzs-
máz (Schleiflak), koporsóalak,
expresszlak, Secatin, Brunolin,
csontenyv, Schellak, mindenféle
festéket és amerikai petroleu-
mot ládákban legolcsóbban ajánl

Weiterschan János. - 1784

Karácsonyi

cukorkaárukat gyártunk!

Kérjük t. vevőinket
szíveskedjenek
megrendeléseiket
előjegyzés végett
már most feladni.

1884

Ambrézia cukorkagyár R.-T. Vel. Becskerek

Hirdetmény.

Felsőmuzslya község határában
fekvő 30 hold iskaföld folyó hó
24-én délután 3 órakor nyilvános
árverésen hasznóbérebe fog adni a
felsőmuzslyai központi iskolában.

Kikiáltási ár 6000 korona.

1878

Gondnokság.

Papir és írószer

minden fajtában legelő-
nyösebben vásárolható
nagyban és kicsinyben

Zima és Társa
papirkereskedő - cégnél
Novi Sad.

Csurcsijska ulica 11. sz.

Postai rendelések a be-
érkezés napján elinté-
zettek. Olcsó árak! ::
Elsőrendű minőség! ::
Pontos kiszolgálás. 1857

Meghívás.

Az 1898:XXIII. t.-c. alapján ala-
kult Országos Központi Hitelszövet-
kezet kötelekbe tartozó *Torontái-
oroszi Hitelszövetkezet*, mint
az Országos Központi Hitelszövetke-
zet tagja, 1920. évi október hó
24-én d. u. 3 órakor a Gazda-
kör helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok
35. §-a értelmében meghívotnak. Ha-
tározatképtelenség esetén az újabb
közgyűlés október hó 31-én fog ugyan-
ott és ugyanazon időben megtartani.

Napirend:

1. Új alapszabályok alkotása
2. Netaláni indítványok.

Kelt Torontáloroszin, 1920.
évi október hó 12-én.

Az igazgatóság

Elsőrendű
nemesített

gyümölcsfák

kaphatók Hoffmann Ignác

ujszegedi [iskolájában. 1837

Cevelcim: Hoffmann Ignác, Noviszeged.

Geptechnikai iroda és nagykereskedés

1413

Franjo Kiseljak

Irodák: ZAGREB, Preradovičeva ul. 9. sz. - Telefon 18. szám.
Fiók és gyár: KARLOVAC, Riječka ul. 21. sz. - Telefon 84.

Ipari és gazdasági gépek, elsőrendű szerszámok, benzin-
motorok, lokomobilok, injektorok, gépkenő szivattyúk,
lubrikátorok, manométerek minden célra, vízi-, gőz- és gáz-
csövek alkatrészekkel együtt, decimális mérlegek, minden-
nemű szivattyúk, gummi- és kendercsövek, különféle fémek,
acél, különböző olajok, benzin, hajtósíjak minden üzemre,
valamint az összes műszaki szükségletek nagy raktára.

Raktár: Zagreb, Ilica 47. Iroda: Zagreb, Preradovičeva ul. 9.

Nagy gyári raktár

cseh, francia, angol és olasz

MANUFAKTUR ÁRUKBÓL

és KÜLÖNLEGES RAKTÁR

legjobb minőségű köteg-garnból. Csakis nagybani elárusítás.

ANTON KLEIN, Zagreb Ilica 4.

Főbejárat balra. 1788

PLEITZ FER. PÁU

Vel. Becskerek, Obilityeva (Zápolya) u.
:: 1. szám. ::

KÖNYVNYOMDA — LAPKIADAS

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

TÖMÖNTÖDE — KÖNYVKÖTÉSZET

RUGGYANTABÉLYEGZŐ GYÁRTÁS.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.